

Webdesign

med Wix.com
eller andre programmer

Søren "Noah" Nielsen
2015

Grundlæggende om webdesign

Indholdsfortegnelse

Webdesign	3
<i>Hvad er en "hjemmeside" ?</i>	<i>4</i>
<i>Hvad består websiden af ?.....</i>	<i>5</i>
Hvad vil du opnå med dit website ?	7
<i>Tips om godt og dårligt webdesign !!</i>	<i>7</i>
<i>Dårligt</i>	<i>8</i>
<i>Godt.....</i>	<i>9</i>
Designfasen	10
<i>Baggrund på websider.....</i>	<i>10</i>
<i>Skrifttyper</i>	<i>11</i>
<i>Navigationspanel og meny.....</i>	<i>11</i>
Design – principper	12
<i>KISS ... Keep It Simple (and) Straight.....</i>	<i>12</i>
<i>First things first</i>	<i>12</i>
<i>Princippet om nærhed og helhed (Gestalt).....</i>	<i>12</i>
<i>Farvernes betydning</i>	<i>13</i>

Webdesign

– hvordan man laver sit eget website på Internet !

Dette materiale vil føre dig igennem de mest nødvendige ting for at lave et godt website på Internet. Du lærer IKKE at få tingene til at komme flyvende ind fra højre og venstre eller afspille nationalsangen, når folk ser din hjemmeside første gang ... det må du selv finde ud af bagefter. Men det er faktisk også ganske ligegyldigt !!

For at lave ting til Internet kræves der:

- Computer – dit arbejdsredskab
- Forbindelse til Internet
- Plads på en web-server til tingene (betalt eller gratis på WWW)
- Relevante programmer – f.eks. til behandling af billeder/grafik
- Og ikke mindst ... en idé eller et budskab !!
Fortæl om dig selv, din hund, din hobby eller et eller andet som du har et forhold til og vil indvie andre i. Måske vil du sælge noget online ?

Hvis du benytter et program som Wix (www.wix.com), som ligger ude på nettet (det skal ikke installeres på din computer og det er ganske gratis), så får du samtidig gratis adgang til at gemme på deres webserver, hvor hele verden kan se dine ting.

Der er ingen prøveperiode – websitet bliver liggende, indtil du evt. selv sletter det. Du arbejder "online" med dit website, hvilket betyder, at du kan bruge hvilken som helst computer, blot den er koblet på Internet !!

Til gengæld har du ikke nogen (lokal) back-up ...

Hvad er en "hjemmeside" ?

Først en afklaring af et par **grundlæggende begreber**:

Homepage = hjemmeside (startside) Webpage = webside (den enkelte webside) Website = websted (sammenhørende linkede websider)

Dette er blot oversættelser – men på Internet foregår det meste på engelsk/amerikansk, idet de fleste af disse ting (som så meget andet) blev opfundet i USA.

En **homepage** (hjemmeside) er blot en *enkelt* webside, men den er "indgangen" til hele dit **website**. Det er som regel den side, dine besøgende lander på først – og som regel virker det jo sådan, at hvis man klikker på "Home" eller en lille tegning af et hus, så ryger man straks tilbage til startside: HOMEpage.

Et **website** (websted) er en samling af **websider**, som du har liggende på en web-server, hvor alle via Internet har adgang til at SE på dem. Men de kan KUN kigge – ikke ændre på tingene. Med mindre de "hacker sig ind" ...

På dansk kalder vi (lidt forkert) hele samlingen af sider, som hører sammen, for en hjemmeside . Frit oversat fra det engelske udtryk "homepage". Det rette udtryk er websted eller website .

Dine websider er indbyrdes knyttet sammen af **hyperlinks** (i det følgende blot kaldet **links**), så man let og ubesværet kan springe rundt imellem dem. Det svarer til, at du læser i et leksikon og støder på ordene: *se også under* Men i stedet for at du skal rejse dig fra din gode stol og evt. hente endnu et bind af dit leksikon for at finde et andet opslagsord, så klikker du blot med musen på det understregede link – og vupti, så bliver du bragt til et nyt sted:

- på den samme webside
- på det samme website eller
- på et helt fremmed website ude på Internet, som har relation til emnet.

Disse ting bestemmer "webdesigneren", som har lavet siden. Men som regel bestemmer du selvfølgelig selv, hvad du vil klikke på som bruger !!

At "hoppe" rundt fra link til link er det man forstår ved at "**surfe på Internet**" – browseren hjælper dig: du "oser" rundt på de forskellige sider.

Grundlæggende om webdesign

Links er næsten altid understreget – i hvert fald, hvis der er tale om tekst.

Billeder kan nemlig også være links, men det har du sikkert allerede oplevet. Oftest ændrer musemarkøren sig til en lille hånd med en finger, som peger, når den holdes ovenpå et link.

Hvad består websiden af ?

En enkelt webside består oftest af mange forskellige ting:

- HTML-fil ... en tekst-fil med html-koder og al den almindelige tekst
- Grafik-filer i formatet GIF eller JPG (evt. også det nye PNG-format)
- Evt. video-filer, lyd-filer, Flash-animation eller andet

HTML er et specielt kodesprog, som benyttes til udarbejdelse af websider. Når man kigger på det, så ligner det mest kinesisk – og heldigvis, så findes der i dag en masse programmer, som gør det overflødigt at kende til HTML-programmering, som ellers var et must for få år siden – men bagved alle websider ligger altså stadigvæk den ”rå” HTML-kode og styrer siderne !!

HTML = HyperText Markup Language

I dag laver de fleste mennesker (også professionelt) websider med de såkaldte **WYSIWYG**-editorer. Det er programmer, hvor du opretter websider NÆSTEN som i tekstbehandling: du kan nogenlunde se straks, hvordan resultatet bliver. Deraf udtrykket WYSIWYG: ”**What You See Is What You Get**”.

F.eks. Wix er sådan en editor !

Problemet er bare, at man ikke (endnu) har de samme muligheder for at **styre layout** på siderne. Vi er vant til fra Word og andre programmer, at man kan bestemme placeringen af alting, ligesom man vil. Det er temmelig tricky på websider, idet skærme ikke har en ens standard ligesom f.eks. A4-papir - ikke umuligt, men der er visse besværligheder, som vi kommer ind på senere.

Men det er altså vigtigt at huske, at en enkelt webside (HTML-fil) består af mange forskellige filer, som er klistret sammen af HTML-koder. Forget it (not) – sådan er det bare. Og **browseren** oversætter det til det du ser på skærmen.

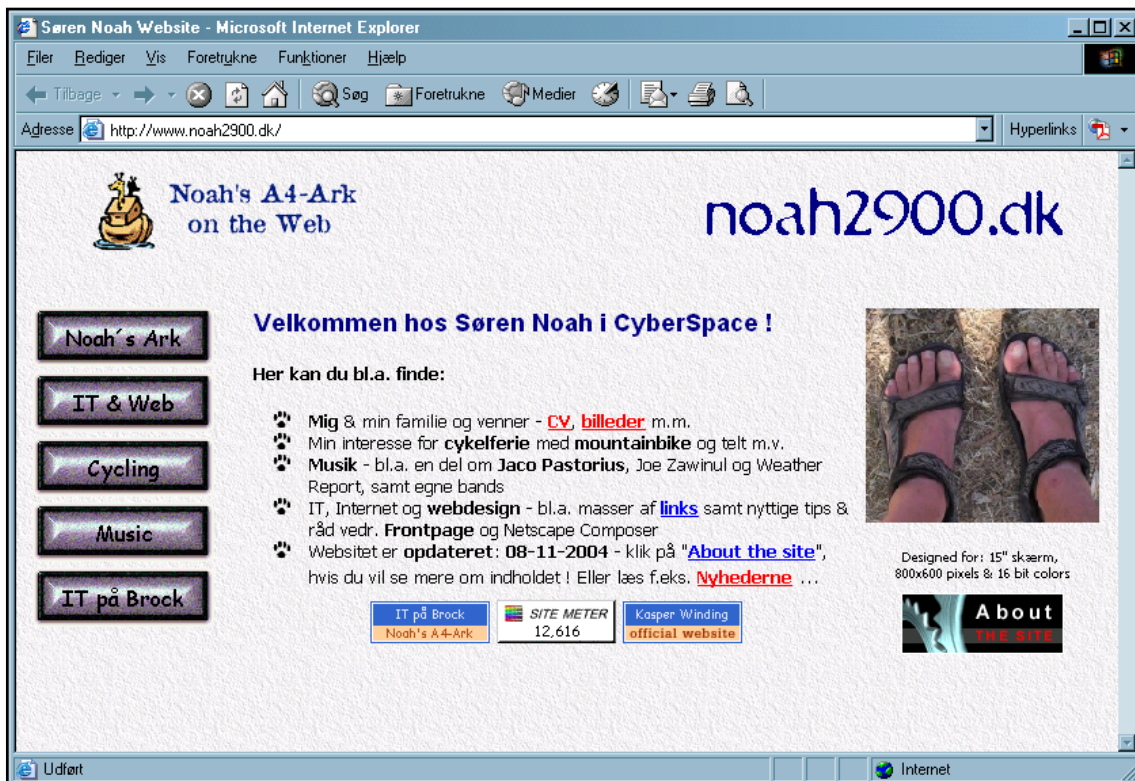
Når du ser flotte ”knapper”, som du kan klikke på, streger på tværs af siden, billeder og flotte baggrunde på siden, så er det altså enkeltstående grafik-filer, som er indsat på websiden og med til at danne en helhed.

Hvis det tager for lang tid at hente en webside, så skrider folk igen – og de ser aldrig dit (flotte) færdige resultat. Og det er jo ærgerligt. Tingene er trods alt lagt ud på Internet, for at andre skal kigge på det ...

Grundlæggende om webdesign

Herunder ser du noget af HTML-koden samt det, som browseren viser dig:

```
www.noah2900[1] - Notesblok
Filer Rediger Formater Hjælp
MSFPnav3n=MSFPpreload("_derived/cycling.htm_cmp_noah2004110_vbtn.gif")
;
MSFPnav3h=MSFPpreload("_derived/cycling.htm_cmp_noah2004110_vbtn_a.gif")
); }
// --></script><a href="cycling.htm" language="JavaScript"
onmouseover="if(MSFPhover) document['MSFPnav3'].src=MSFPnav3h.src"
onmouseout="if(MSFPhover) document['MSFPnav3'].src=MSFPnav3n.src"></a><br><script
language="JavaScript"><!--
if(MSFPhover) {
MSFPnav4n=MSFPpreload("_derived/music.htm_cmp_noah2004110_vbtn.gif");
MSFPnav4h=MSFPpreload("_derived/music.htm_cmp_noah2004110_vbtn_a.gif")
; }
// --></script><a href="music.htm" language="JavaScript"
onmouseover="if(MSFPhover) document['MSFPnav4'].src=MSFPnav4h.src"
onmouseout="if(MSFPhover) document['MSFPnav4'].src=MSFPnav4n.src"></a><br><script
language="JavaScript"><!--
if(MSFPhover) {
MSFPnav5n=MSFPpreload("_derived/ext1005_cmp_noah2004110_vbtn.gif");
MSFPnav5h=MSFPpreload("_derived/ext1005_cmp_noah2004110_vbtn_a.gif");
```


Hvad vil du opnå med dit website ?

Der findes utallige forskellige grunde til at lave et website på Internet:

- **sjovt** at prøve (privat website) uden dybere mening !
- spændende eller nødvendigt at **lære** teknikkerne (f.eks. i forhold til job)
- nødvendigt i forhold til at **reklamere og sælge** noget i et firma
- en hobby, som man kan **fortælle** en masse spændende om
- rent **blær** – se nogle avancerede websider jeg kan lave !
- en masse **viden** om et emne, som man vil præsentere for andre
- ren **information eller nyheder** om et emne
- eller ... you name it !

Men skal det være helt seriøst, så bør man faktisk begynde på en anden måde – uden at bruge computer. Måske bare papir & blyant:

- Gør dig grundige overvejelser over **målgruppe og formål** med dit website
- Skal dit website f.eks. være sjovt – flot – kreativt – seriøst – eller ?
- Start med papir og blyant og lav en **skitse** af dit website.
- Hvilke overordnede sider skal der være ? Hvilke undersider skal der være ?
- Hvordan skal man kunne **navigere** rundt mellem siderne ?
- ...og husk, at der skal være nem mulighed for at tilføje nye sider, når det er nødvendigt – for det bliver det nemlig altid ret hurtigt.

Tips om godt og dårligt webdesign !!

Når strukturen og navigationen på dit website er på plads, så kan du fortsætte med at tænke over et **ensartet design/layout** på siderne. Det virker bedst, hvis siderne har et eller andet fælles præg. Det kan være baggrunden, farverne, et banner oppe i toppen, et logo eller andet. Og her er der ingen begrænsninger.

Sørg for en fornuftig balance mellem indhold og design – det skal helst passe sammen – men **indholdet bør altid være det vigtigste !!**

Dette afsnit er en sammenkogt ret af mine egne holdninger og erfaringer, plus hvad jeg har kunnet samle sammen hen ad vejen fra forskellige steder – fra amatører og eksperter.

Dårligt

Disse ting skal man helst UNDGÅ (eller overveje nøje !!):
--

- Meget lange sider, så folk skal rulle ("scrolle") op og ned (del hellere stoffet op på flere sider)
- Dårlig navigation mellem siderne
- Overflødig grafik. Grafik tager tid at hente og kan forstyrre indtrykket !!
- Tunge sider, som er længe om at "downloade"
- Overflødigt blær og effekter, som blot afleder opmærksomheden og tager tid
- Døde links til steder på nettet, som måske ikke længere eksisterer eller er flyttet til en ny placering
- Manglende opdatering af websitet. Et website bør være en dynamisk proces, ellers kommer folk kun én gang. Det er også sjældent man gemmer og læser en gammel avis ...
- Intetsigende startside (med tung grafik) skræmmer folk væk, inden siden er hentet færdig
- Lad være med at have små lokkende, blinkende skilte, som siger "Updated" hvis du ikke har ændret ved siden i månedsvis. Det virker dumt ...
- "Denne side er under konstruktion" – YT. Vent med at publicere tingene, til der er noget at komme efter !
- Manglende reelt indhold. Opvisning i avanceret teknik KAN selvfølgelig være selve indholdet, men så bør man gøre dette klart for den besøgende !

PS: Endvidere mener mange, at man skal undgå "Frames" (opdelingen af skærmen i flere dokumenter samtidigt) – der er ofte problemer med udskrivning på printer samt i ældre browsere. Men f.eks. den faste oversigt ude til venstre på skærmen KAN i nogle tilfælde være en god idé. Det er en smagssag, om man vil afsætte en vis del af skærbilledet til den slags.

Endvidere kan der være et problem med at linke til en enkelt Frame, idet den øvrige navigations-redskaber (knapper og links) så vil forsvinde.

PS: Wix arbejder IKKE med Frames men derimod en slags "masterside".

Godt

Her er til gengæld nogle **GODE RÅD** som er værd at bruge:

- Sørg for at lave en god (ikke for langsom) startside, som straks giver den besøgende lyst til at fortsætte ind i dit website. Grafik er flot men "koster" også tid og tålmodighed ...
- Giv straks den besøgende fuld valuta for pengene: fortæl klart, hvad siden handler om og gå i smådetaljer senere - gem ikke pointen til sidst, for så er din gæst måske allerede smuttet igen ...
- Websitet skal være let at overskue allerede på startsiden
- Sørg for en letforståelig navigation mellem siderne. Brug gerne knapper (små-grafik) som indeholder links, men den besøgende må ikke være i tvivl om, hvor linket fører hen
- Check dine eksterne links jævnligt – døde links skal fjernes eller rettes
- Afprøv om siderne fungerer korrekt i andre browsere end Explorer: Firefox, Safari og Google Chrome
- Opdater dine sider jævnlig – evt. ved udvidelse med nyt stof. Dette skal fremgå klart for den besøgende !
- Brug kun skrifttyperne Times New Roman, Arial, Comic Sans, Verdana, Tahoma og Courier - dem har alle ! Og brug typografier til overskrifter
- Opdel stoffet i flere undersider frem for meget lange sider. Folk elsker at klikke sig rundt, og det er jo gratis at oprette nye sider. På denne måde virker dit website mere "underholdende" og interaktivt – og du holder de besøgende fast på dit eget website
- Med mindre du VIL være anonym, så husk at angive, hvem der står for websitet – evt. med en mulighed for at sende e-mail. E-mail adressen kan evt. indsættes som en grafik-fil for at undgå spammails ... Se f.eks. forsiden på www.noah2900.dk

Eksempler på godt (og simpelt) webdesign (aha-ha)

www.noah2900.dk (benytter ikke Frames men en dynamisk navigation)

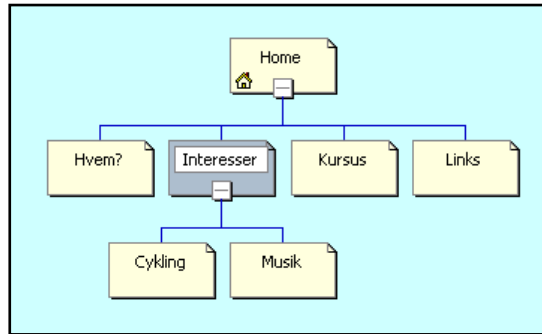
www.noah2900.dk/hgweb (benytter Frames)

www.mortenkargaard.dk (bruger Frames)

www.ergomette.dk (benytter "drop-down meny" til undersider)

Designfasen

Nu kan du tænde computeren og oprette de grundlæggende sider. Så snart dit tekst-indhold er indsat på de første par sider, så skal du tage stilling til **udseendet: designet** på siderne.

Du skal nu bl.a. beslutte noget om:

- Baggrund på siderne (farve eller billede/mønster/tapet)
- Skrifttyper
- Farver på normal-tekst, links og overskrift-typografier
- Brug af grafik – f.eks. "knapper" med tekst som kan virke som links
- Anden brug af grafik: tegninger, fotos, clipart m.v.
- Forsidens udseende, funktion og indhold

Dine valg er naturligvis afhængige af, hvilke ting du har til din rådighed – men her er **Internet** en udtømmelig kilde m.h.t. baggrunde, knapper, grafik o.s.v.

Prøv f.eks. at kigge ind på **web-adressen: www.noah2900.dk/webgrafik.htm** hvor du bl.a. kan finde en samling gratis grafik til dit eget website.

Baggrund på websider

Baggrunden på websider er meget afgørende for det indtryk man får. Det kan virke sjovt, fantasifuldt, seriøst, reklameagtigt o.s.v. Man skal altid sørge for, at det passer til den **målgruppe**, som man regner med skal se ens website !!

Hvis dit website skal virke sammenhængende og professionelt, så bør der være en **ens linje gennem hele designet**, så der bør være ens farve/baggrund på alle siderne.

Det er jo sådan, at mange websider ikke bare har en farve som baggrund – men nærmest en slags "**mønster**" som baggrund. Her benyttes som regel meget små billeder, som browseren lægger ved siden hinanden som "køkkenfliser", så det ligner en sammenhængende flade, hvor man ikke lægger mærke til opdelingen i små fliser. Du kan finde en masse af den slags små "billeder" på www.noah2900.dk samt på nettet.

Skrifttyper

Du kan ændre på skrifttypen, som du har lyst til – præcis ligesom i Word.

Men igen er det bedst, hvis du konsekvent benytter den samme skrifttype og farve til overskrifter og alm. tekst på alle siderne på dit website. Det virker mest checket ! Husk at benytte "**overskrift-typografier**" til alle overskrifterne !

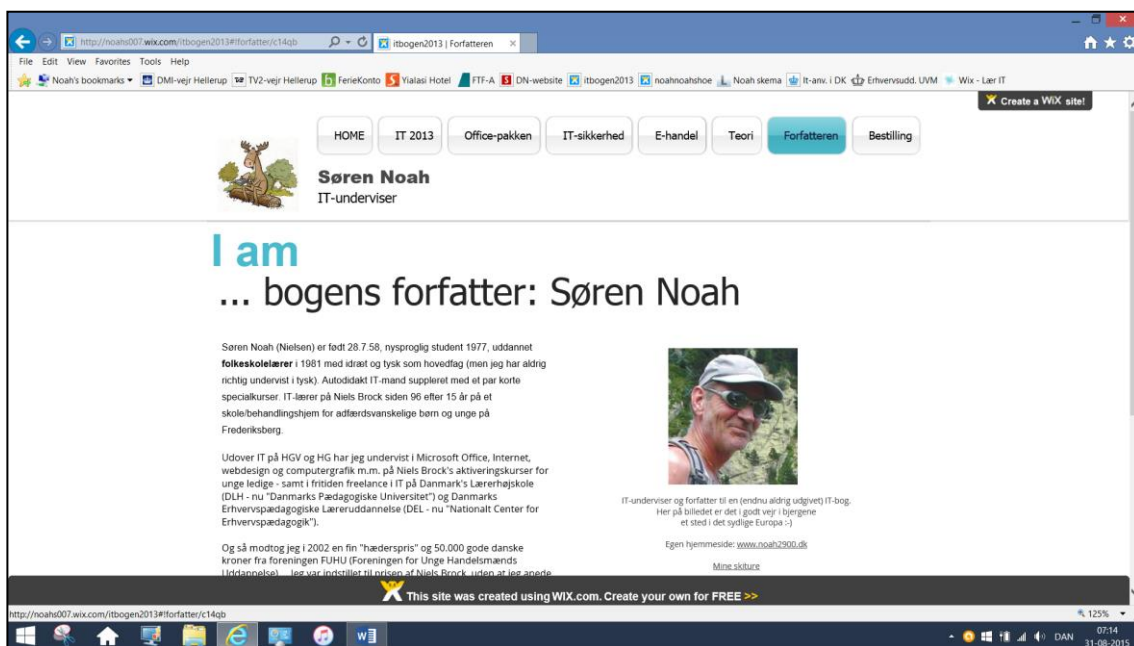
Men **husk**: hvis ikke brugeren har skrifttypen installeret på sin PC, så kan han (måske) ikke se den – den vil blive erstattet med en skrifttype fra brugerens egen computer, og måske ødelægger det hele dit layout og design.

Derfor er det vigtigt at bruge "**sikre skrifttyper**", som alle har. Og det er f.eks. Arial, Times New Roman, Courier, Tahoma og Verdana. Også meget vigtigt at sikre en god kontrast mellem tekst og baggrund: mørk baggrund og lys tekst eller omvendt. Det er oftest lidt svært at læse tekst direkte ovenpå et billede – især på et farvebillede.

Navigationspanel og meny

Folk (brugerne) skal have let ved at "finde rundt" på websitet. Dette gøres typisk v.h.a. en stribe links til undersider vandret øverst eller lodret i venstre side af skærmen.

Links kan blot være tekster – men ofte ser vi små "knapper", som man kan klikke på. Dit overordnede design samt "smag og behag" kan afgøre, hvad du beslutter dig for. Herunder er et eksempel med knapper øverst:

Design – principper

KISS ... Keep It Simple (and) Straight

Det princip bygger på, at man bør gøre det så enkelt og ligetil som muligt, så brugeren ikke skal overveje næste skridt, blive usikker, utilfreds ... og måske forlade websitet helt. Kan man skære noget overflødig væk, så bør man gøre det.

First things first

Vi oplever tit, at i avisartikler, så kommer "pointen" først langt nede i teksten – eller til allersidst. Det er ikke nogen god ide, hvis man skriver på nettet. Læserne skrider lynhurtigt, hvis det ikke er nyt, interessant og spændende – så man skal præsentere hovedindholdet først. Derefter kan man gå i dybden med emnet !

Den vigtigste tekst placeres øverst på siden – og den vigtigste sætning placeres først i et afsnit :-)

Princippet om nærhed og helhed (Gestalt)

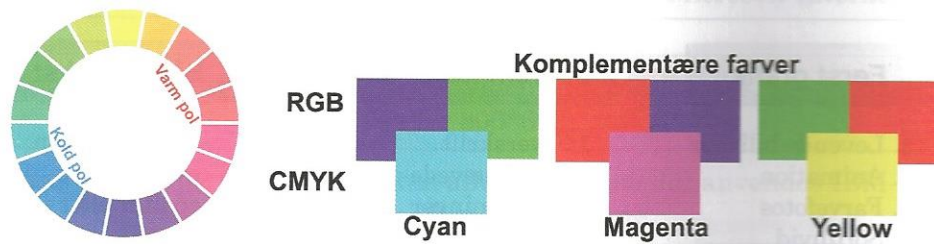
Når du ser på skærmen, så opfatter du lynhurtigt tingene, som om nogle ting hører sammen. Og de fleste mennesker opfatter på samme måde.

Derfor er det vigtigt, at du placerer ting, som du mener HØRER sammen tæt ved siden af hinanden. Ellers opfatter brugeren det måske forkert.

Sådan læser man

Farvernes betydning

Figur 43: Farvecirkel med komplementære grundfarver

- 1. Tag hensyn til identiteten** Ved design skal du tegne virksomhedens profil for derved at skabe genkendelsens glæde.
- 2. Kend dit formål** Hvilken effekt vil du opnå med farverne?
- 3. Tænk på målgruppen** Tilpas farverne til målgruppens holdninger, demografiske forhold og æstetiske opfattelse.
- 4. Start med baggrundsfarven** Den er det bærende element og sammenbinder de andre designelementer. Derefter vælges farvekort.
- 5. Vælg lyshed før kulør** Fastlæg om farveholdningen skal være f.eks. lys og venlig, neddæmpet eller dystere. Vælg derefter lyshed. Kontraster mellem lys og mørke fungerer ofte bedre end kontraster mellem farver.
- 6. Begræns antallet af farver** Se KISS-princippet (side 121). For mange forskellige farver kan ofte virke uharmonisk eller uprofessionelt.
- 7. Pas på de rene farver** Generelt bør det undgås at sætte for mange rene farver sammen. Det giver flimrer eller virker uharmonisk.
- 8. Brug naturlige farver** Vi reagerer stærkt på farver, som er sjældne i naturen. De såkaldt "syntetiske farver" kan let virke forvirrende og uharmoniske.
- 9. Vær original** Fraviger du de mange gode råd, kan du evt. opnå opmærksomhedsskabende effekter, men det kræver et godt kendskab til spilleregler for godt design for at få succes!